

FÖRORD

Det hade varit mycket intressant att veta vad Lunds Geologiska Fältklubbs skapare, Johan Christian Moberg, 1892 skulle ge för svar på frågan: "Hur tror docenten att Fältklubben kommer att se ut om 100 år?" Tyvärr finns inga sådana profetior nedtecknade, om nu frågan någonsin ställdes, men vi hoppas att Moberg skulle vara tillfreds med dagens förening. Säkerligen skulle han vara missnöjd med den totala stagnation av fältarbete som utförs i föreningens regi, eftersom syftet med Fältklubben faktiskt var gemensamma fältstudier. Dessa skulle företrädesvis bedrivas i Fågelsångsdalen öster om Lund, ett område som beskrivs i detalj av Per Ahlberg på sidan 27 och framåt.

Premisserna för fältarbete har emellertid kraftigt förändrats och vi vågar hoppas att Moberg skulle uppskatta att föreningens medlemmar genom anslag från Mobergs stipendiefond nu kan fältarbeta över hela Skandinavien. Jubileumsåret 1992 var det tillgängliga stipendiebeloppet närmare 30.000 kr. En annan, vad vi hoppas är en förmildrande, ursäkt är den årliga exkursion som Fältklubben företar till mer eller mindre avlägsna mål, för att på plats studera och diskutera olika geologiska företeelser, helt i Mobergs anda. Som framgår i Gerhard Regnélls historiska tillbakablick över Fältklubbens initiativtagare, som börjar på sidan 9, så fanns det inga hinder att bedriva ett bra fältarbete varken under kyla, regn eller snöglapp...

Målsättningen att ha månatliga möten där man genom föredrag och diskussioner belyser olika geologiska spörsmål klarar dagens förening helt enligt Mobergs intensioner.

Vid ytterligare jämförelser mellan Fältklubben på 1890-talet och dagens förening så ser man också hur medlemsrekryteringen kraftigt förändrats. Till en början var nyrekryteringen mycket begränsad och efter 10 års verksamhet var medlemsantalet bara drygt ett dussin. Idag händer det att vi väljer in halva detta antal vid ett vanligt månadsmöte och under jubileumsåret 1992 invaldes Lunds Geologiska Fältklubbs 800:e medlem. Det "aktiva" antalet kan uppskattas till upp emot 100, en aktingsvärd siffra med tanke på det geologiska ämnesrådets begränsning. Den gamla dominansen av lärare och forskare i föreningen har idag ändrats något och studenterna överväger i antal. Dock är styrelsen, och har alltid varit, rekryterad ur lärar- och forskargrupperna.

Förskjutningen mot en studentmajoritet i LGF innebär på intet sätt att lärare och forskare vänt föreningen ryggen. Tvärtom, med ytterst få undantag är samtliga dessa medlemmar och det är istället det stora intresset för föreningen hos studenterna som läser geologi som medfört förändringen. Även om relationerna mellan lärare och studenter idag är mycket otvungna så har Fältklubben blivit ett populärt forum för alla slag av geologiska diskussioner, alla till fromma. Det är trots allt kanske lite lättare att diskutera med sin lärare över en god middag än i en välfylld föreläsningssal.

Även om Fältklubben vid sin början inriktade sig på arbete i Sverige, speciellt i Skåne, så har de internationella kontakterna varit många under årens lopp. Dessa inleddes redan under 1930-talet och idag är det snarare regel än undantag att gästande

utländska forskare framträder med föredrag vid föreningens månadsmöten, vanligen flera gånger om året. Vidare har exkursionsmålen blivit mera avlägsna och resan till Sardinien under början av 1970-talet markerar Fältklubbens gränslösa geologiska nyfikenhet. Under jubileumsåret har styrelsen dragit upp riktlinjerna för Fältklubbens andra sekel genom att planera en exkursion till Solnhofen och Holzmaden i Sydtysskland våren 1993.

Närheten till Köpenhamn har medfört att vi alltid haft nära kontakt med våra danska kolleger och ett gott samarbete har alltid funnits mellan den geologiska föreningen vid Köpenhamns universitet, STENO, och LGF. Detta samarbete utmynnade 1983 i ett årligen återkommande arrangemang där studenter och forskarstuderanden från våra båda universitet träffas och genomför ett symposium med föredrag och posters. Dessa möten alternerar mellan Lund och Köpenhamn och under senare år har vi även haft glädjen att hälsa geologstuderanden från Århus välkomna. Dessa tidiga kontakter mellan studenter och forskarstuderanden bedömmar vi som mycket värdefulla och de gagnar redan samarbetet mellan färdigutbildade geologer.

Kontakter med vårt södra grannland Tyskland började försiktigt redan under det kalla krigets dagar med en exkursion till Rügen och Greifswald. Tyvärr försvårade de politiska förhållanden ett

nära samarbete, men den stora omvälvning som skett under de senaste åren gör att vi ser fram emot goda möjligheter till gemensamma aktiviteter, framför allt på exkursionsnivå. Kontakter har redan inletts med såväl lärare som elever vid universitetet i Greifswald.

Verksamheten inom Geologiska Fältklubben kan inte enbart bedrivas efter de premisser som gällde för 100 år sedan utan vi måste även se framåt och försöka anpassa arbetet så det återspeglar dagens förutsättningar. Som framgår ovan görs detta framför allt med Mobergs stipendiefond som hjälper forskarstuderanden med finansiering av fältarbeten över hela landet, men med tanke på den allmänna internationaliseringen samt föreningens ständigt ökande avkastning för stipendier kommer säkert snart även fältarbete utomlands att kunna finansieras med fältklubsmedel. Vi är förvissade om att Johan Christian Moberg, samt de andra stiftarna av Lunds Geologiska Fältklubb, skulle godkänna denna anpassning. Det viktigaste är ju trots allt att bidra till ökad förståelse av olika geologiska problem.

Slutligen skulle det vara intressant att veta hur Fältklubben kommer att gestalta sig om ytterligare 100 år. Må vi hoppas att den år 2092 fortfarande är vid gott liv och minst lika verksam som idag. Det är såväl föreningen som Moberg väl värda.

Lund oktober 1992

Sven Stridsberg
/ordförande/